Hydinári apelujú

Záporné saldo zahraničného obchodu s hydinovým mäsom v SR za posledné 4 roky neustále rastie. Od roku 2016 vzrástlo 5-násobne o 94,1 miliónov EUR na hodnotu mínus 118 miliónov EUR. Rovnaký vývoj je možné sledovať aj pri množstevnom vyjadrení dovozu. Dovoz hydinového mäsa stúpol od roku 2015 z objemu 48 828 ton na hodnotu 87 388 ton v roku 2020.

Produkcia hydinového mäsa na Slovensku bola v roku 2020 na úrovni 73 001 ton, čo je o 14 000 ton menej ako objem dovozu. Rastúci dovoz hydinového mäsa negatívne vplýva na sebestačnosť v produkcii hydinového mäsa v SR, ktorá za posledných 5 rokov klesla zo 77 % na úroveň 51,6 % v roku 2020. Pokiaľ všetky okolité krajiny neustále zvyšujú produkciu hydinového mäsa a vyprodukované prebytky umiestňujú za extrémne nízke ceny na náš trh, situácia na Slovensku je presne opačná.

Inšpektori ŠVPS SR zaznamenali v prvom polroku 2021 dva prípady falšovania označovania krajiny pôvodu hydinového mäsa. My si však myslíme, že ich je oveľa viac. Vo februári zistili, že prebaľovacia firma zo Slovenska na dodacích listoch neuvádzala krajinu pôvodu hydinového mäsa a systém vysledovateľnosti krajiny pôvodu nebol preukázateľný, čo je v rozpore Nariadením EK. Ďalšia prebaľovacia spoločnosť v mesiaci máj uviedla do obchodnej siete 120 ton hydinových výrobkov – kurča chladené a kuracie zadné štvrťky chladené klamlivo označených pôvodom SR, pričom slovenský pôvod dodaného hydinového mäsa nevedela kontrolnému orgánu preukázať, čím došlo k porušeniu zákazu umiestňovať na trh potraviny klamlivo označené. V oboch prípadoch išlo o klamanie spotrebiteľa a stáli za tým prebaľovacie spoločnosti, kde na prevádzke nie je stály veterinárny dozor.

V súčasnej dobe máme v SR iba 3 veľké hydinové bitúnky na kurčatá so stálym veterinárnym dozorom a až 47 prebaľovacích a rozrábkových prevádzok, kde tento dozor nie je a ktoré na trh dodávajú prevažne dovážané hydinové mäso, ktoré je v posledných rokoch spájané s mnohými aférami. To je ponúkané najmä do akcií za extrémne nízke ceny, ktoré sú výrazne nižšie ako výrobné náklady a ceny slovenských producentov hydiny.

Je preto dôležité, aby spotrebiteľ pri nákupe hydinového mäsa uprednostňoval hydinové mäso, ktoré bolo spracované na slovenských hydinových bitúnkoch (sú iba 3) a nie mäso od prebaľovacích spoločností. Túto informáciu sa spotrebiteľ spolu s krajinou pôvodu dočíta priamo na etikete výrobku. Iba tak má garanciu slovenského pôvodu hydinového mäsa a najmä jeho kvality a čerstvosti. Obchodné reťazce by takisto mali trvať na tom, aby im dodávateľ jasne a preukázateľne deklaroval pôvod dodávaného mäsa.

Prebaľovacie spoločnosti dodávajú veľké množstvo hydinového mäsa aj do stravovacích zariadení. V nich je podiel slovenského hydinového mäsa podľa našich prieskumov nižší ako 10 %. Zvyšok je lacné a často menej kvalitné dovážané hydinové mäso, čo má negatívny vplyv na zdravie spotrebiteľov. Preto by sa mali aj spotrebitelia v stravovacích zariadeniach informovať nielen o pôvode hydinového mäsa, ale najmä o výrobcovi tohto mäsa.

Únia hydinárov Slovenska aj s ohľadom na tieto nedávane aféry s falšovaním označovania pôvodu hydinového mäsa žiada kompetentné orgány o nasledovné opatrenia:
- zmena legislatívy, aby bolo povinné okamžité stiahnutie klamlivo označeného mäsa z trhu,
- zmena legislatívy, aby sa ihneď odobrala licencia prevádzkam (vrátane konateľov a vlastníkov firiem), ktoré falšujú pôvod potravín,
- zintenzívnenie dohľadu a kontrol dodržiavania legislatívy v prebaľovacích a rozrábkových prevádzkach na hydinové mäso,
- zavedenie povinnosti označovania výrobcu mäsa a krajiny pôvodu mäsa na hornej etikete výrobku v zornom poli spotrebiteľa.